

Administrația Fondului pentru Mediu

**GAL
POARTA
APUSENILOR**

UN MEDIU MAI CURAT - O VIAȚĂ MAI FRUMOASĂ!

**GAL
POARTA
APUSENILOR**

Salutare, mici aventurieri ai naturii!

Haideți să pornim împreună într-o aventură fascinantă și să descoperim cu ce probleme se confruntă mediul în care trăim! Natura este casa noastră cea mare și magică – un loc unde păsările cântă vesel, florile dansează în bătaia vântului, iar animalele își găsesc adăpostul perfect.

Dar știați că această casă are nevoie de ajutorul nostru?

Fără natura curată, aerul ar deveni greu de respirat, apa nu ar mai fi limpede și am pierde toate locurile frumoase unde ne jucăm și ne bucurăm de viață.

Voi, supereroii naturii, sunteți cheia!

Cu fiecare gest mic – plantând un copac, reciclând sau având grijă de florile din grădină – ajutați planeta să rămână sănătoasă și fericită. Protejând natura, ne protejăm viitorul și viitorul întregii planete!

Sunteți gata? Să începem aventura și să devenim eroii care salvează Pământul!

1. POLUAREA AERULUI

Ce este poluarea aerului?

Poluarea aerului înseamnă că în aer ajung lucruri care fac rău oamenilor, animalelor și naturii. Se întâmplă, de exemplu, din cauza mașinilor care scot fum, a fabricilor sau a gunoiului ars.

De unde vine aerul murdar?

- Fumul de la mașini care merg pe drum.
- Fumul fabricilor sau al centralelor electrice.
- Arderea gunoiului în locuri nepermise.

De ce e rău aerul murdar?

Aerul poluat ne poate face să ne simțim rău:

- Ne poate da tuse, probleme de respirație sau alergii.
- Poate împiedica plantele să crească frumos.
- Strică natura și ajută la schimbarea vremii.

Ce poți face tu pentru aer curat?

- Mergi pe jos, cu bicicleta sau cu autobuzul în loc de mașină.
- Stinge lumina când nu ai nevoie, ca să economisești energie.
- Plantează un copăcel! Copacii sunt prieteni ai aerului curat.

Fii eroul aerului curat!

Tu și prietenii tăi puteți salva natura cu gesturi simple. Aerul curat este bun pentru toată lumea!

2. POLUAREA APEI

Ce este poluarea apei?

Poluarea apei se întâmplă atunci când lucruri dăunătoare, precum chimicalele, plasticul sau gunoaiele, ajung în râuri, lacuri, mări și oceane. Acestea murdăresc apa și o fac nesănătoasă pentru oameni și animale.

De unde vine apa murdară?

- Apa uzată de la fabrici, care ajunge direct în râuri.
- Gunoaiele aruncate în apă, cum ar fi sticlele de plastic sau pungile.
- Pesticidele folosite în agricultură, care ajung în ape.

De ce e rău ca apa să fie murdară?

- Poate omorî peștii și alte viețuitoare din apă.
- Poate polua apa pe care o bem, făcând-o periculoasă pentru sănătatea noastră.
- Ne poate provoca boli sau alergii dacă folosim apa murdară.

Ce poți face tu pentru a proteja apa?

- Nu arunca gunoaie în râu, lac sau mare.
- Economisește apa: oprește robinetul când te speli pe dinți.
- Participă la curățenia râurilor și lacurilor împreună cu familia sau prietenii.

Fii prietenul apei curate!

Dacă avem grijă de apă, ea va rămâne curată și sănătoasă pentru toți. Tu poți fi un erou al naturii!

3. TĂIEREA PĂDURILOR

Ce este tăierea pădurilor?

Tăierea pădurilor înseamnă că mulți copaci sunt eliminați fără să fie plantați alții în locul lor. Asta face rău oamenilor, animalelor și naturii. Se întâmplă, de exemplu, din cauza tăierilor ilegale sau pentru a face loc construcțiilor sau fermelor.

De unde vine problema?

- Tăierile ilegale: Copacii sunt tăiați fără autorizație.
- Defrișări pentru agricultură: Pădurile sunt distruse pentru a face loc culturilor.
- Construcții: Se taie copaci pentru drumuri, clădiri sau alte proiecte.

De ce este rău să pierdem pădurile?

- Produc oxigenul pe care îl respirăm.
- A-dăpostesc animale și plante.
- Previn alunecările de teren și inundațiile.
- Ajută la răcirea aerului și reduc schimbările climatice.

Ce poți face tu pentru păduri?

- Plantează un copac: E un gest mic, dar foarte valoros.
- Folosește hârtia cu grijă: Reutilizează și reciclează.
- Spune-le și altora: Explică de ce pădurile trebuie protejate.

Fii eroul pădurilor!

Protejând pădurile, protejăm viitorul nostru. Natura are nevoie de ajutorul tău!

4. POLUAREA CAUZATĂ DE DEȘEURI

Ce este poluarea cauzată de deșeuri?

Poluarea cauzată de deșeuri apare atunci când materiale precum plasticul, metalul sau chimicalele sunt aruncate în locuri nepotrivite. Acestea fac rău oamenilor, animalelor și mediului înconjurător. Se întâmplă, de exemplu, din cauza lipsei colectării selective sau a aruncării gunoaielor în natură.

De unde vine problema?

- Sticlele și ambalajele care nu sunt reciclate.
- Vopsele sau baterii aruncate aiurea.
- Calculatoare, telefoane sau electrocasnice abandonate.

De ce e rău să avem deșeuri peste tot?

- Poluează solul și apa, punând în pericol animalele și plantele.
- Creează peisaje urâte și dăunătoare în orașe și în natură.
- Plasticul rămâne sute de ani în natură.

Ce poți face tu pentru un mediu mai curat?

Pune plasticul, hârtia și metalul în containerele speciale.

- Transformă sticlele și cutiile în obiecte utile.
- Nu arunca gunoiul în natură, caută mereu un tomberon!

Fii eroul mediului curat!

Fiecare mic gest contează! Cu grijă și implicare, putem transforma deșeurile în resurse și putem păstra natura curată pentru toată lumea!

5. GESTIONAREA DEȘEURILOR

Ce este gestionarea deșeurilor?

Gestionarea deșeurilor înseamnă să avem grijă unde aruncăm gunoiul, cum îl sortăm și ce facem cu el după aceea. Este un mod de a transforma deșeurile în resurse utile, protejând astfel natura.

Cum ar trebui să gestionăm deșeurile?

- Colectare selectivă: Aruncăm plasticul, hârtia, sticla și metalul în containerele speciale.
- Reciclare: Materialele reciclate devin produse noi.
- Compostare: Resturile de mâncare și frunzele uscate devin îngrășământ natural.

De ce este importantă gestionarea corectă a deșeurilor?

- Reduce poluarea solului, apei și aerului.
- Economisește resurse naturale, cum ar fi lemnul și energia.
- Scade cantitatea de gunoi de la gropile de deșeuri.

Ce poți face tu pentru un mediu mai curat?

- Află ce materiale merg în fiecare container.
- Dă o viață nouă obiectelor vechi.
- Transformă resturile de mâncare în hrană pentru plante.

Fii eroul deșeurilor responsabile!

Tu poți ajuta natura să rămână curată și sănătoasă. Fiecare gest contează, iar împreună putem face o mare diferență!

6. COMPOSTAREA DEȘEURILOR BIODEGRADABILE

Ce este compostarea?

Compostarea este un proces natural prin care resturile organice, cum ar fi cojile de fructe sau frunzele uscate, se descompun și se transformă într-un îngrășământ natural pentru sol. Este o modalitate simplă și eficientă de a reduce cantitatea de gunoi.

Ce poți compostea?

- Coji de fructe și legume, coji de ouă, zaț de cafea.
- Frunze uscate, iarbă tăiată, flori veștejite.
- Șervețele folosite sau ambalaje biodegradabile.

De ce este compostarea importantă?

- Reduce cantitatea de deșeuri trimisă la gropile de gunoi.
- Creează un îngrășământ bogat care face solul mai fertil.
- Ajută plantele să crească fără îngrășămintă chimice.

Ce poți face tu pentru a începe compostarea?

- Pune resturile de mâncare într-un loc special pentru compost.
- Hrănește plantele din grădină sau ghiveci.
- Spune și altora: Încurajează familia și prietenii să facă compost.

Fii eroul compostului!

Transformă resturile în ceva bun pentru natură. Compostarea este un superputerea care ajută Pământul să rămână sănătos și plin de viață!

7. ELIMINAREA DEȘEURILOR

Ce este eliminarea deșeurilor?

Eliminarea deșeurilor înseamnă să scăpăm de materialele care nu pot fi reciclate sau compostate într-un mod sigur pentru mediu. Este important să le gestionăm corect pentru a proteja natura.

Unde ajung deșeurile care nu pot fi reciclate?

- Locuri speciale unde deșeurile sunt depozitate în siguranță.
- Unele deșeuri sunt arse pentru a produce energie.
- Deșeurile periculoase, precum bateriile sau electronicele, sunt tratate separat.

De ce este important să eliminăm corect deșeurile?

- Reduce riscul de contaminare a solului și apei.
- Previne emisiile de gaze toxice.
- Menține orașele și natura curate.

Ce poți face tu pentru a ajuta?

Nu arunca deșeurile reciclabile sau periculoase la întâmplare.

- Află unde poți duce bateriile, electrocasnicele sau alte deșeuri speciale.
- Cumpără doar ceea ce ai nevoie și reutilizează obiectele.

Fii eroul deșeurilor eliminate corect!

Cu gesturi mici, cum ar fi aruncarea responsabilă a gunoiului, poți contribui la un mediu mai curat și mai sănătos pentru toți!

8. EXPLOATAREA RESURSELOR PĂMÂNTULUI

Ce este exploatarea resurselor Pământului?

Exploatarea resurselor Pământului înseamnă folosirea materialelor naturale, cum ar fi lemnul, apa, mineralele sau petrolul, pentru a construi lucruri sau pentru energie. Când aceasta este necontrolată, natura suferă, iar resursele se epuizează.

De unde vine problema?

- Copacii sunt tăiați fără a planta alții.
- Extragem metale și minerale fără a reface natura.
- Folosim mai mult decât avem nevoie, risipind resursele.

De ce este rău să exploatăm resursele necontrolat?

- Epuizează resursele naturale de care depindem.
- Distruge habitatele animalelor și plantelor.
- Poluează solul, apa și aerul, contribuind la schimbările climatice.

Ce poți face tu pentru a proteja resursele?

- Nu risipi apa, energia sau alimentele.
- Reutilizează: Dă o viață nouă lucrurilor vechi.
- Află cum să alegi produse prietenoase cu mediul.

Fii eroul resurselor naturale!

Cu fiecare gest mic – economisind, reutilizând sau protejând natura – poți ajuta Pământul să rămână bogat și sănătos pentru generațiile viitoare!

9. PROTECȚIA ARIILOR NATURALE PROTEJATE

Ce sunt ariile naturale protejate?

Ariile naturale protejate sunt locuri speciale unde natura este păstrată așa cum a fost creată, fără distrugeri. Acestea adăpostesc animale, plante și peisaje unice, fiind protejate prin legi speciale.

Exemple din România

- Delta Dunării: Locul unde păsările migratoare se odihnesc.
- Munții Bucegi: Casa unor animale rare, cum ar fi capra neagră.
- Parcul Național Retezat: Un peisaj magic cu lacuri glaciare și păduri dese.

De ce este important să protejăm aceste zone?

- Păstrează specii de animale și plante care nu mai trăiesc în altă parte.
- Ajută la menținerea aerului curat și apei curate.
- Ne oferă locuri frumoase unde putem admira natura și învăța despre ea.

Ce poți face tu pentru ariile protejate?

- Nu lăsa gunoaie în natură și nu deranja animalele.
- Bucură-te de peisaje fără să le distrugi.
- Spune-le prietenilor cât de speciale sunt aceste locuri.

Fii eroul ariilor protejate!

Prin grija ta, aceste locuri unice vor rămâne la fel de frumoase și pentru generațiile care vin. Natura are nevoie de tine!

10. AGRICULTURA INTENSIVĂ

Ce este agricultura intensivă?

Agricultura intensivă înseamnă să producem multe alimente pe suprafețe mici de teren, folosind îngrășăminte chimice, pesticide și utilaje mari.

De unde vine problema?

- Folosirea excesivă a chimicalelor: Poluează solul și apa.
- Plantarea aceluiași culturi pe termen lung distruge fertilitatea solului.
- Terenurile sunt eliberate pentru ferme, distrugând pădurile.

De ce este rău pentru mediu?

- Poluează râurile, lacurile și pânza freatică.
- Reduce biodiversitatea prin distrugerea habitatelor.
- Contribuie la schimbările climatice prin emisia de gaze cu efect de seră.

Ce poți face tu pentru a sprijini agricultura sănătoasă?

- Alege produse ecologice care crescute fără chimicale.
- Evită risipa alimentară: Cumpără doar cât ai nevoie.
- Susține micii fermieri care folosesc metode mai prietenoase cu mediul.

Fii eroul naturii!

Prin alegerile tale zilnice, poți sprijini un mod sănătos de a cultiva și proteja planeta. Agricultura responsabilă înseamnă un viitor mai verde!

11. PROTECȚIA BIODIVERSTĂȚII

Ce este biodiversitatea?

Biodiversitatea înseamnă toată varietatea de plante, animale și microorganisme care trăiesc pe Pământ. Fiecare dintre ele are un rol important, iar împreună păstrează natura în echilibru.

De ce este biodiversitatea importantă?

- Plantele curăță aerul, iar animalele ajută la răspândirea semințelor și la polenizare.
- Multe alimente și medicamente vin direct din natură.
- Animalele și plantele fac natura mai bogată și mai vie.

Ce amenință biodiversitatea?

- Distrugerea pădurilor lasă animalele fără adăpost.
- Poluarea afectează viețuitoarele și habitatele lor.
- Schimbările climatice modifică condițiile de viață pentru multe specii.

Cum poți ajuta biodiversitatea?

- Fă cuiburi pentru păsări sau hoteluri pentru albine.
- Plantează flori care albinele și fluturii, ajutând plantele să crească.
- Păstrează habitatele curate și sigure, nu arunca gunoaie!

Fii eroul biodiversității!

Protejând animalele și plantele, protejăm și viitorul nostru. Natura are nevoie de tine pentru a rămâne plină de viață și frumusețe!

12. SCHIMBĂRILE CLIMATICE

Ce sunt schimbările climatice?

Schimbările climatice înseamnă modificări mari și de lungă durată ale vremii, cum ar fi încălzirea globală, cauzate în principal de activitățile umane. Ele afectează natura, animalele și viața noastră de zi cu zi.

De unde vine problema?

- Fumul de la mașini, fabrici și centrale electrice.
- Mai puțini copaci înseamnă mai puțin dioxid de carbon absorbit.
- Aruncarea deșeurilor și arderea combustibililor fosili contribuie la schimbările climatice.

De ce sunt schimbările climatice periculoase?

- Provoacă fenomene precum: inundații, secete și furtuni puternice.
- Afectează culturile agricole, ducând la lipsa hranei.
- Topesc ghețarii, ducând la creșterea nivelului mării.

Ce poți face tu pentru a ajuta?

oate sfaturile și recomandările pe care le-ai citit până acum ajută în lupta cu schimbarea climei. Trebuie doar să iei inițiativă!

Fii eroul climei!

Prin alegeri simple, poți ajuta la încetinirea schimbărilor climatice. Fiecare mic gest contează pentru un viitor mai sigur și mai sănătos!

13. TRANSPORT CU EMISII SCĂZUTE

Ce este transportul cu emisii scăzute?

Transportul cu emisii scăzute înseamnă să folosim mijloace de transport care poluează mai puțin aerul, ajutând astfel natura și sănătatea noastră. Este o alternativă prietenoasă cu mediul pentru a reduce poluarea.

Ce mijloace de transport sunt prietenoase cu mediul?

- Biciclete și trotinete: Nu produc emisii deloc.
- Mașini și autobuze electrice: Consumă energie curată.
- Mersul pe jos: Cel mai eco mod de a te deplasa!

De ce este important transportul eco?

- Ajută la păstrarea aerului curat.
- Scad emisiile de gaze cu efect de seră.
- Mersul pe jos sau cu bicicleta este benefic pentru corp.

Ce poți face tu?

- Alege transportul public: Mai multe persoane într-un autobuz înseamnă mai puțină poluare.
- Folosește bicicleta: E distractiv și sănătos.
- Mergi pe jos: Ideal pentru distanțe scurte.

Fii eroul transportului verde!

De fiecare dată când alegi un mijloc de transport eco, ajută planeta să fie un loc mai curat și mai sănătos pentru toți!

CE AM ÎNVĂȚAT?

Haide să vedem care sunt drepturile și responsabilitățile noastre față de planetă!

Dragi prieteni ai naturii, știți că fiecare dintre noi are dreptul la un mediu curat și sănătos? Pământul ne oferă aer curat, apă proaspătă și locuri frumoase unde să ne jucăm și să explorăm. Dar, alături de aceste drepturi, avem și o mare responsabilitate: să avem grijă de planeta noastră!

Cum să fim prieteni cu natura?

- Respectăm natura: Nu rupem florile, nu lăsăm gunoaie și protejăm animalele.**
- Plantăm copaci: Ajutăm planeta să respire mai bine.**
- Economisim resursele: Apa, energia și alte resurse nu trebuie irosite.**

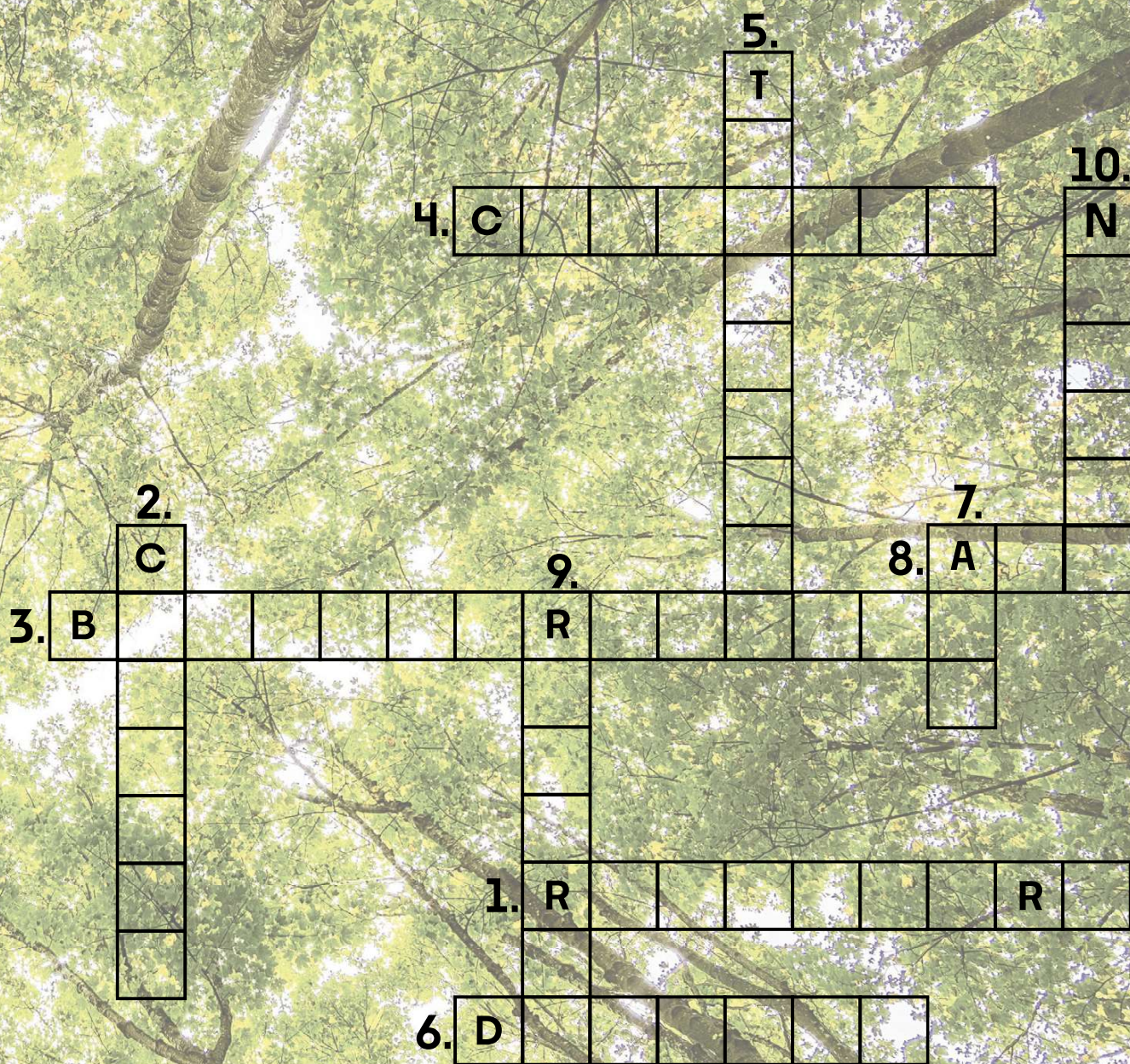
Ce putem face pentru a proteja lumea în care trăim?

- Reciclăm: Sortăm plasticul, hârtia și sticla pentru a le transforma în lucruri noi.**
- Învățăm pe alții: Vorbim cu prietenii și familia despre cât de important este să protejăm Pământul.**
- Folosim transport eco: Mergem pe jos, cu bicicleta sau cu autobuzul pentru a reduce poluarea.**

Planeta este prietena noastră, iar noi putem fi eroii care o păstrează sănătoasă și fericită. Fiecare gest mic pe care îl facem contează! Haideți să ne bucurăm de drepturile noastre și să ne asumăm responsabilitatea de a proteja casa noastră cea mare: Pământul!

REBUS

Hai să ne distrăm! Completează rebusul
și descoperă cuvintele ascunse!

SUCCES!

INSTRUCȚIUNI

**Completați rebusul folosind indiciile de mai jos.
Toate răspunsurile sunt legate de protecția
mediului și natura.**

Indicii:

- 1. Procesul de transformare a materialelor folosite în altele noi**
- 2. Resturi organice care devin îngrășământ natural.**
- 3. Varietatea de animale și plante care trăiesc pe Pământ.**
- 4. Schimbările majore ale vremii cauzate de poluare.**
- 5. Biciclete și trenuri electrice sunt exemple de...**
- 6. Materiale precum plasticul și metalul care trebuie colectate selectiv.**
- 7. Substanța invizibilă pe care o respirăm.**
- 8. Element esențial pentru viață, care trebuie păstrat curat.**
- 9. Lemn, apă, combustibili fosili – toate acestea sunt...**
- 10. Casa tuturor plantelor și animalelor.**

CONCLUZIA POVEȘTII NOASTRE DESPRE MEDIU

Planeta noastră are nevoie de fiecare dintre noi pentru a rămâne un loc sănătos și frumos. Fie că reciclăm, economisim energie, protejăm biodiversitatea sau ne implicăm în campanii de mediu, fiecare gest contează. Schimbările climatice, poluarea și exploatarea necontrolată a resurselor ne afectează pe toți, dar împreună putem reduce aceste probleme.

Instituțiile locale, cetățenii și comunitățile pot colabora pentru a crea soluții sustenabile, protejând natura și resursele pentru generațiile viitoare. Alege să fii un exemplu: respectă natura, educă-te și implică-te! Fiecare mic efort contribuie la un viitor mai verde și mai sănătos pentru toată lumea.

FII PARTE DIN SCHIMBARE!

Administrația Fondului pentru Mediu

**GAL
POARTA
APUSENILOR**

UN MEDIU MAI CURAT -O VIAȚĂ MAI FRUMOASĂ!

**Proiect finanțat din Fondul pentru Mediu în cadrul
Programului vizând educația și conștientizarea publicului
privind protecția mediului**

← DESPRE NOI →

